

## Силабус курсу

### Боргова політика



Ступінь вищої освіти – магістр  
Спеціальність – 072 «Фінанси, банківська справа,  
страхування та фондовий ринок»  
Освітньо-наукова програма «Публічні фінанси»

Рік навчання: I, Семестр: II

Кількість кредитів: 5 Мова викладання: українська

### Керівник курсу

ПІП

к.е.н., доцент **Савчук Світлана Василівна**

Контактна інформація

s.savchuk@wunu.edu.ua

### Опис дисципліни

Дисципліна “Боргова політика” спрямована ґрунтовне засвоєння здобувачами вищої освіти основних принципів формування та реалізації боргової політики в Україні. Курс “Боргова політика” охоплює теоретичні засади формування і реалізації боргової політики, організаційно-правові основи здійснення державних та місцевих запозичень, практичні аспекти управління державним боргом в контексті реалізації боргової політики.

### Структура курсу

Години (лек./ сем.)	Тема	Результати навчання	Завдання
4 / 2	1. Теоретичні основи боргової політики	Використовувати фундаментальні закономірності розвитку фінансів, банківської справи та страхування у поєднанні з дослідницькими і управлінськими інструментами для здійснення професійної та наукової діяльності.	Тести, питання
4 / 2	2. Методологічні основи формування та реалізації боргової політики	Використовувати фундаментальні закономірності розвитку фінансів, банківської справи та страхування у поєднанні з дослідницькими і управлінськими інструментами для здійснення професійної та наукової діяльності.	Кейси
4 / 2	3. Організація та управління державними та місцевими запозиченнями	Застосовувати управлінські навички у процесі бюджетного планування та прогнозування з урахуванням поставлених завдань та наявних обмежень.	Кейси

2 / 1	4. Політика управління державним боргом	Застосовувати управлінські навички у процесі бюджетного планування та прогнозування з урахуванням поставлених завдань та наявних обмежень. Вміти систематизувати та аналізувати інформацію, необхідну для формування бюджетних програм та оцінки їх ефективності.	кейси
4 / 2	5. Управління місцевим боргом.	Застосовувати управлінські навички у процесі бюджетного планування та прогнозування з урахуванням поставлених завдань та наявних обмежень. Вміти застосовувати аналітичний і методичний інструментарій у процесі прийняття управлінських рішень щодо раціонального використання бюджетних коштів.	кейси
4 / 1	6. Борговий портфель державита боргові ризики	Вміти застосовувати аналітичний і методичний інструментарій у процесі прийняття управлінських рішень щодо раціонального використання бюджетних коштів.	Питання
2 / 1	7. Ризик-менеджмент в частині бюджетного дефіциту та державного боргу	Використовувати фундаментальні закономірності розвитку фінансів, банківської справи та страхування у поєднанні з дослідницькими і управлінськими інструментами для здійснення професійної та наукової діяльності.	кейси
4 / 2	8. Боргова безпека держави	Використовувати фундаментальні закономірності розвитку фінансів, банківської справи та страхування у поєднанні з дослідницькими і управлінськими інструментами для здійснення професійної та наукової діяльності. Вміти застосовувати аналітичний і методичний інструментарій у процесі прийняття управлінських рішень щодо раціонального використання бюджетних коштів.	кейси
4 / 1	9. Зарубіжний досвід формування і реалізації боргової політики	Вміти застосовувати аналітичний і методичний інструментарій у процесі прийняття управлінських рішень щодо раціонального використання бюджетних коштів. Використовувати фундаментальні закономірності розвитку фінансів, банківської справи та страхування у поєднанні з дослідницькими і управлінськими інструментами для здійснення професійної та наукової діяльності.	Питання

### Рекомендовані джерела інформації

1. Богдан Т. П. Державний борг і позики під час війни та методи їх поствоєнного врегулювання. *Фінанси України*. 2022. №4. С. 27-45.
2. Бюджетний кодекс України: Закон України від 08.07.2010 р. № 2456-VI. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2456-17/ed20150920#Text>.
3. Васильців Т. Г., Чуй І. Р., Мицак О. В., Кіх О. В. Боргова стійкість зовнішньої заборгованості як індикатор фінансової безпеки держави. *Вісник ЛТЕУ*. Економічні науки. 2022. № 69. URL:

<http://www.journals-lute.lviv.ua/index.php/visnyk-econom/article/view/1270/1197>.

4. Галайко Н. В. Теоретико-методичні засади управління державними запозиченнями. *Підприємництво та інновації*. 2021. Вип. 17. С. 25-29.

5. Ганцяк М. Сучасний стан залучення фінансування бюджетного дефіциту на ринку державних боргових цінних паперів України. *Економіка та суспільство*. 2022. № 44. <https://doi.org/10.32782/2524-0072/2022-44-17>.

6. Грубляк О. Аналіз ефективності управління державним боргом. *Світ фінансів*. 2020. №3(64). С. 65-75.

7. Єрмоленко О. А., Коковіхін О. О., Лисьонкова Н. М. Боргова стійкість України: теоретична та практична складова. *Економічний простір*. 2023. № 185. С. 32-36.

8. Круглякова В. В., Західна О. Р., Ковальчук Ю. В. Управління державним боргом на сучасному етапі. *Modern Economics*. 2020. №30. С. 116-122.

9. Кубах Т. Г., Рябушка Л. Б. Боргова безпека України: теоретична та практична складова. *Ефективна економіка*. 2022. №5. URL: <http://www.economy.nauka.com.ua/?op=1&z=10303>.

10. Кудряшов В. П. Стратегічні засади управління державним боргом. *Економіка України*. 2022. № 9. С. 58-76.

11. Кукель, Г. С., Атаманчук, З. А., Братчук, У. П. Світовий досвід регулювання зовнішнього боргу в умовах фінансової й економічної нестабільності. *Modern Economics*. 2022. № 32. с. 48-53.

12. Рибак Г., Федотова Ю. Ризики боргового навісу для економіки країни. *Економіка та суспільство*. 2023. (52). DOI: <https://doi.org/10.32782/2524-0072/2023-52-59>.

13. Салтикова, Г. В., Захаркін, О. О., Тарасенко, Я. Ю. Раціональна боргова політика в системі забезпечення фінансової безпеки держави. *Вісник Сумського державного університету. Серія Економіка*. 2021. № 3. С. 137–144. DOI: 10.21272/1817-9215.2021.3-15.

14. Середньострокова стратегія управління державним боргом на 2021 - 2024 роки: Постанова Кабінету Міністрів України від 09.12.2021 р. №1291. URL: [https://www.mof.gov.ua/uk/news/uriadom\\_zatverdzheno\\_serednostrokovu\\_strategiiu\\_upravlinnia\\_derzhavni\\_m\\_borgom\\_na\\_2021-2024\\_roki-3224](https://www.mof.gov.ua/uk/news/uriadom_zatverdzheno_serednostrokovu_strategiiu_upravlinnia_derzhavni_m_borgom_na_2021-2024_roki-3224).

15. Ситник Н., Шутко, А. Стан боргової безпеки України в умовах економічної та політичної нестабільності. *Молодий вчений*, 2022. №4(104), С. 105-109. <https://doi.org/10.32839/2304-5809/2022-4-104-22>.

16. Стеценко Б., Буряченко А., Захожай К., Прісняк С. Боргова безпека України: ключові імперативи воєнного стану. *Modeling the development of the economic systems*. 2023. (1). С. 194-199.

17. Філатова Г. П., Макаренко І. О. Розрахунок інтегрального показника боргової безпеки України. *Вісник Сумського державного університету. Серія Економіка*. 2020. №4. С. 158–168.

18. IMF Country Report No. 20/197. URL: <https://www.imf.org/en/Publications/CR/Issues/2020/06/10/Ukraine-Request-forStand-by-Arrangement-Press-Release-Staff-Report-and-Statement-by-the-49501>

19. National debt of important industrial and emerging countries in 2020 in relation to gross domestic product. URL: <https://www.statista.com/statistics/264647/national-debt-of-selected-countries-in-relation-to-gross-domestic-product-gdp/>

20. Ostrovska H., Demianyshyn V., Maliuta L., Sherstiuk R., Kuz T., Demkiv I. Conception of an effective budget process and ways of improvement regional budget policy. *Journal of Advanced Research in Dynamical and Control Systems*. 2020. 12 (7). P. 1686-1690.

21. Robert D. Lee Jr., Ronald W. Johnson, Philip G. Joyce. Public Budgeting Systems: textbook. 10th edition, Jones & Bartlett Learning, 2020. 575 p.

22. Romenska K., Chentsov V., Rozhko O., Uspalenko V. Budget planning with the development of the budget process in Ukraine. *Problems and Perspectives in Management*. 2020. Vol. 18 (2). P. 246-260 . URL: [https://www.businessperspectives.org/images/pdf/applications/publishing/templates/article/assets/13617/PPM\\_2020\\_02\\_Romenska.pdf](https://www.businessperspectives.org/images/pdf/applications/publishing/templates/article/assets/13617/PPM_2020_02_Romenska.pdf).

23. Sustainability of Public Debt: Introduction and Overview. URL: <http://mitpress.universitypressscholarship.com/view/10.7551/mitpress/9780262140980.001.0001/upso-9780262140980-chapter-1>.

24. The Countries with the Largest National Debt burdens <https://www.statista.com/chart/22479/countries-with-highest-share-debt-togdp/> URL: <https://www.statista.com/chart/22479/countries-with-highest-share-debt-togdp/>
25. The Debt Management Performance Assessment (DeMPA) Tool. URL: <http://siteresources.worldbank.org/INTDEBTDEPT/Resources/468980-1184253591417/GDM-PMF.pdf>
26. Tiftik E. & K Mahmood (2020). Global Debt Monitor COVID-19 Lights a Fuse. Institute of International Finance. Retrieved from [http://ru.economia.unam.mx/184/1/Global%20Debt%20Monitor\\_April2020.pdf](http://ru.economia.unam.mx/184/1/Global%20Debt%20Monitor_April2020.pdf)
27. Yakymchuk A., Yakymchuk O., Popadynets N., Husakovska T., Boiko Y. Integral assessment of the level of Ukraine's economic security: Modeling and economic analysis. Accounting. 2021. № 7(2), p. 381-390. URL: <https://doi.org/10.5267/j.ac.2020.11.014>.

### Політика оцінювання

У процесі вивчення дисципліни «Боргова політика» використовуються такі засоби оцінювання та методи демонстрування результатів навчання: поточне опитування, тестування; презентації результатів виконаних завдань; оцінювання результатів модульної контрольної роботи; оцінювання комплексного практичного індивідуального завдання; оцінювання результатів самостійної роботи здобувачів вищої освіти; наукова дискусія; інші види індивідуальних і групових завдань; екзамен.

*Політика щодо дедлайнів і перескладання.* Для виконання здобувачами вищої освіти усіх видів завдань і проведення контрольних заходів встановлюються конкретні терміни. Перескладання модулів проводиться в установленому порядку.

*Політика щодо академічної доброчесності.* Списування під час проведення контрольних заходів заборонені. Під час контрольного заходу здобувач вищої освіти може користуватися лише дозволеними допоміжними матеріалами або засобами, йому забороняється у будь-якій формі обмінюватися інформацією з іншими здобувачами, використовувати, розповсюджувати, збирати варіанти контрольних завдань.

*Політика щодо відвідування.* Відвідування занять є обов'язковим. За об'єктивних причин (наприклад, карантин, військовий стан, хвороба, закордонне стажування тощо) навчання може відбуватися в дистанційній формі за погодженням із керівником курсу з дозволу дирекції факультету.

### Оцінювання

Підсумковий бал (за 100-бальною шкалою) з дисципліни «Боргова політика» визначається як середньозважена величина, залежно від питомої ваги кожної складової залікового кредиту:

Остаточна оцінка за курс розраховується наступним чином:

Модуль 1		Модуль 2	Модуль 3	Модуль 4
20%	20%	5%	15%	40%
Поточне оцінювання	Модульний контроль	Тренінг	Самостійна робота	Екзамен
Оцінка визначається як середнє арифметичне за поточне оцінювання по темах 1-9	3 питання по 20 балів, 8 тестів по 5 балів за кожен тест	Виконання комплексних завдань (два завдання по 40 балів). Активність під час проведення тренінгу - 20 балів.	1. Підготовка та презентація есе на задану тематику - макс. 60 балів 2. Задача - макс. 40 балів	1. Теоретична частина (три питання по 20 балів) - макс. 60 балів 2. Тестові завдання (10 тестів по 2 бали) - макс. 20 балів 3. Практична частина - задача - макс. 20 балів

**Шкала оцінювання здобувачів вищої освіти:**

<b>За шкалою ECTS</b>	<b>За шкалою ЗУНУ</b>	<b>За національною шкалою</b>
A	90-100	відмінно
B	85-89	добре
C	75-84	добре
D	65-74	задовільно
E	60-64	достатньо
FX	35-59	незадовільно з можливістю повторного складання
F	1-34	незадовільно з обов'язковим повторним курсом